

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...

Ιστορίες για αγ-ρ-ίους

Από την ΚΥΡΑ ΑΔΑΜ

Τελικά, το αυτοδιοίκητο Αγιο Ορος δεν αφήνει κανέναν ν' αγιάσει. Η μικρή ιστορία που θα καταγράψουμε στη συνέχεια δεν αφορά τη γνωστή υπόθεση του Βατοπεδίου, αλλά εν μέρει το αφορά και αυτό.

ΤΟ 2006 ξεκίνησε η ιδέα να οργανωθεί τον Απρίλιο του 2009, στο Παρίσι, στο Πετί Παλέ, μια έκθεση για το Αγιο Ορος και τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, με αντικείμενα από τις μονές (εικόνες, μεταξύ των οποίων μια αμφιπρόσωπη του 1059, χειρόγραφα, μεταξύ των οποίων ένα σπάνιο ευαγγελιστάριο και χρυσόβουλα που δεν έχουν βγει ποτέ «στον έξω κόσμο»).

ΑΡΧΙΣΕ λοιπόν η κοπιώδης προσπάθεια συνεννόησης με τις μονές του Αγίου Ορους που έχουν στην κατοχή τους τα αντικείμενα αυτά. Πρώτη αντίδραση των αγίων πατέρων; Μα, φυσικά, αρνητική...

ΜΕ ΤΑ ΠΟΛΛΑ, το 2008 φαίνεται να άλλαξε κατ' αρχήν η διάθεση των μονών και έτσι το Μουσείο Θεσσαλονίκης προχώρησε στη μουσειολογική μελέτη συνολικά 150 αντικειμένων που θα εκτεθούν στο Πετί Παλέ.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ διάστημα όμως οι μονές, μεταξύ των οποίων και του Βατοπεδίου, αρνούνται να βγάλουν στον «έξω κόσμο» 20 από τα σπουδαιότερα αντικείμενα που τους ζητήθηκαν, γιατί... δεν θέλουν. Ή, στην καλύτερη περίπτωση, δεν θα τα δώσουν προτού πάρουν στο χέρι κάτι... χρωστούμενα από το ελληνικό κράτος.

ΕΤΣΙ, η απορία διαδέχεται την οργή και τούμπαλιν.

ΔΗΛΑΔΗ στον 21ο αιώνα ποιοι είναι, τέλος πάντων, αυτοί οι θνητοί, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκείας, εγκοσμιότητας ή μη, που στερούν από τους κατοίκους αυτού του πλανήτη, ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας, εθνικότητας κ.λπ., τους πνευματικούς θησαυρούς και δημιουργήματα των προγόνων μας;

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ και με ποιο «ανώτερο δικαίωμα» δεν αφήνουν να λάμψει στο φως ένα μεγάλο κομμάτι του πνεύματος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας -ένα κομμάτι της παγκόσμιας Ιστορίας- για να μην περιοριστούμε στα γνωστά εθνο-θρησκευτικά κλισέ.

ΤΟ ΣΙΓΟΥΡΟ είναι ότι οι δημιουργοί αυτών των θησαυρών της ανθρωπότητας δεν τους έφτιαξαν για να βρίσκονται καταχωνιασμένοι σε κάποιες «άγιες βουνοκορφές», ούτε να εμποδίζονται από το «αυτοδιοίκητο» για να γίνουν κτήμα και αντικείμενο μελέτης όλων των ανθρώπων.

ΒΕΒΑΙΩΣ, απάντηση δεν θα πάρουμε.

ΤΟ ΔΟΚΙΜΑΣΑΜΕ πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια, σ' ένα δείπνο εν πλω στη Μαύρη Θάλασσα, σε συζήτηση με τον Οικουμενικό Πατριάρχη. Για να εισπράξουμε την κομπή και μόνον υπεκφυγή:

Ε, ΕΣΕΙΣ οι γυναίκες μάς τα έχετε πάρει όλα στις μέρες μας. Αφήσατε, λοιπόν, κάτι και για μας...

Πολλοί μιλούν για Αλ Κάιντα και ισλαμική Τζιχάντ, ενώ δεν είναι λίγοι εκείνοι που πιστεύουν ότι θα είναι το πρώτο τεστ για τον Ομπάμα

Χτύπημα με στόχο πολλούς αποδέκτες

Του ΑΧΙΛΛΕΑ ΦΑΚΑΤΣΕΛΗ

Αν και την τελευταία πενταετία η Ινδία μέτρησε πολλές και οδυνηρές τρομοκρατικές επιθέσεις, το πολύνεκρο χτύπημα στη Βομβάη ήταν αυτό που έκανε τη διεθνή κοινότητα να στρέψει εκεί το βλέμμα της με ανησυχία.

Όπως χαρακτηριστικά σχολιάστηκε στην Ευρώπη, το πολυμέτωπο τρομοκρατικό χτύπημα στην οικονομική καρδιά της Ινδίας «άγγιξε την ευαίσθητη χορδή της διεθνούς κοινότητας». Και την άγγιξε όχι μόνο επειδή έβλεπε έναν έως τότε «ασφαλή τουριστικό και οικονομικό προορισμό» να βυθίζεται στην οδύνη της πολιτικής βίας, αλλά και επειδή η ίδια η βία αποκτούσε νέα και δυσοίωνα ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Αποκλίνοντας από τα συνήθη πρότυπα της ισλαμικής τρομοκρατίας στην Ινδία, που κατά τους ειδικούς περιορίζεται σε βομβιστικές επιθέσεις μικρής κλίμακας, αν και συχνά πολύνεκρες, αυτή τη φορά υπήρξαν στρατηγικός σχεδιασμός και πολυεθνικοί στόχοι. Γι' αυτό και ο πρωθυπουργός της Ινδίας, Μανμοχάν Σινγκ, έσπευσε να υπαινιχθεί εμπλοκή του Πακιστάν, εγείροντας μνήμες του 2001. Τότε που μια μικρότερης έντασης επίθεση κατά του ινδικού Κοινοβουλίου έφερε τις δύο χώρες στα πρόθυρα πυρηνικής σύρραξης, κρίση που κεφαλαιοποίησε η Αλ Κάιντα και οι Ταλιμπάν αποκτώντας ερείσματα στη διάτρητη ινδο-πακιστανική μεθόριο.

Πολυεθνικοί στόχοι

Οι ξένοι παρατηρητές στάθηκαν περισσότερο στο μέρος της πολυεθνικότητας των στόχων, διαβλέποντας εμπλοκή της Αλ Κάιντα, μια και η στοχοποίηση Αμερικανών και Βρετανών ταιριάζει με την πρακτική της. Η εκτίμηση, όμως, γρήγορα διαψεύστηκε από τον Φαρίντ Ζακάρια, δημοσιογράφο του «Newsweek International», γεννημένου στη Βομβάη και ιδιαίτερο γνώστη της ινδικής τρομοκρατίας.

Χαρακτηρίζοντας «μεγάλη παραπλάνηση» την άποψη ότι οι επιθέσεις στόχευαν αλλοδαπούς, ο Ζακάρια θυμίζει ότι αν ήταν έτσι, υπήρχαν «ένα "Χίλτον", ένα "Μάριουτ", ένα "Φορ Σίζονς" και οι μεγάλες αμερικανικές εμπορικές αλυσίδες» στη Βομβάη, ενώ το «Ταξ Μαχάλ» και το «Ομπερόν» προσελκύουν περισσότερο Ινδούς.

Αυτή η επισήμανση ενισχύει όλους όσους βλέπουν απλώς διάχυση της ισλαμικής τζιχάντ και στην Ινδία, με στρατολόγηση του δυσαρεστημένου μουσουλμανικού πληθυσμού. Ετσι κι αλλιώς κανείς δεν αρνείται την ύπαρξη κινήτρων για την ανάπτυξη εγχώριας τρομοκρατίας, καθώς οι διακρίσεις και τα πογκρόμ εις βάρος των 130 εκατ. μουσουλμάνων τούς οδηγούν στον εξτρεμισμό, ενώ ταυτόχρονα υπάρχουν πολλά και διάφορα αυτονομιστικά κινήματα που δρουν από το Κασμίρ μέχρι και τις βορειοανατολικές επαρχίες της χώρας.

Ετσι, ο σχεδιασμός της συγκεκριμένης επίθεσης και η πολυεθνικότητα των στόχων της, χωρίς να αποκλείουν κάτι, δεν αποδεικνύουν και τίποτε για την ταυτότητα των φανατικών που τη διεκπεραίωσαν. Εξυτηρητούν -κατά γενική εκτίμηση- μόνο τη διεξαγωγή του τοπικού και διεθνούς «πολιτικού παιχνιδιού», καθώς μάλιστα είναι συχνές οι εκτιμήσεις ότι η «ινδική 9/11» (όπως βαφτίστηκε η επίθεση στη Βομβάη) θα αποτελέσει και το πρώτο τεστ της εξωτερικής πολιτικής του Ομπάμα.

Δεν είναι τυχαίο που ο νέος αμερικανός πρόεδρος, έχει ήδη συνεργασία με τις φανερές και μυστικές υπηρεσίες εθνικής ασφάλειας των ΗΠΑ για θέματα διεθνούς τρομοκρατίας, αν και ακόμη δεν έχει αναλάβει καθήκοντα. Κι αυτό επειδή ο αένας πόλεμος κατά της τρομοκρατίας, που τώρα «διαρρέει από το Ιράκ και το Αφγανιστάν προς την Ινδία, στρατηγικό σύμμαχο των ΗΠΑ», επιβάλλει προτεραιότητα της εξωτερικής πολιτικής έναντι όλων των άλλων προεκλογικών δεσμεύσεων.

Φόβοι για νέα αστάθεια

Να σημειωθεί ότι διατυπώθηκε η άποψη ότι η επίθεση της Βομβάης οργανώθηκε από την Αλ Κάιντα «για να υποχρεώσει τον Ομπάμα να κινηθεί βιαστικά κατά των μουσουλμάνων και να χάσει την υποστήριξη που του δίνει το όνομα και το χρώμα του».

Όσο παρακινδυνευμένες κι αν ακούγονται αυτές οι εκτιμήσεις, υπάρχουν και άλλες περισσότερες βατές: Σύμφωνα με την «Ντόιτσε Βέλε» η αναβάθμιση της ινδικής τρομοκρατίας «θα φέρει αστάθεια σε ολόκληρη την ΝΑ Ασία», ενώ στο πολιτικό και οικονομικό πεδίο τα πράγματα θα απαιτήσουν «πολύ τακτ» για το χειρισμό τους, καθώς η Ινδία αποδεικνύεται ακυβέρνητη πολιτεία, ανίκανη να αντιμετωπίσει την εσωτερική τρομοκρατία και με χαοτική κατάσταση στη μεθόριό της.

Κι όπως γράφει η βρετανική «Τέλεγραφ», τα γεγονότα της Βομβάης «πλήττουν τη διεθνή εικόνα της Ινδίας ως ασφαλούς επενδυτικού προορισμού, κλονίζοντας το οικονομικό θαύμα της χώρας». Το σίγουρο είναι ότι η ινδική 11η Σεπτεμβρίου ξαναζέστανε «το πιάτο» της διεθνούς τρομοκρατίας, που είχε αρχίσει να κρυώνει.

